

Screening studiegebieden

Tweede en derde graad voltijds gewoon secundair onderwijs

Presentatie

Beleidscontext

Conclusies

Aanbevelingen

Aanpak

Beleidscontext

Masterplan secundair onderwijs

- Screening in functie van masterplan
- Beoogde output screening:
 1. vastleggen van de finaliteit van de huidige studierichtingen volgens driedeling van de derde graad

De *huidige studierichtingen* zullen op de verticale as zo worden geordend dat de *finaliteit duidelijk* is :

- *doorstroom studierichtingen in ASO en sommige TSO of KSO studierichtingen: deze zijn abstract theoretisch en ze bereiden de leerlingen voor op verder studeren in het hoger onderwijs;*
- *studierichtingen met een dubbele finaliteit in TSO en KSO: ze bereiden leerlingen zowel voor op het hoger onderwijs als op een rechtstreekse intrede op de arbeidsmarkt;*
- *arbeidsmarktgerichte studierichtingen in BSO: deze zijn concreet en praktisch gericht en ze bereiden de leerlingen voor op een rechtstreekse intrede op de arbeidsmarkt*

Bron: Masterplan pagina 23

Beleidscontext: masterplan secundair onderwijs

- Screening in functie van masterplan
- Beoogde output screening:
 1. Vastleggen van de finaliteit van de huidige studierichtingen volgens driedeling van de derde graad
 2. Evidentiebasis en aanbevelingen voor rationalisering en actualisering van de studierichtingen

*Alle studierichtingen worden momenteel **gescreend** en op basis van die screening en de uitvoering van het decreet op de Vlaamse kwalificatiestructuur (waarbij onderwijskwalificaties opgemaakt worden die o.a. ingeschaalde beroepskwalificaties bevatten) zijn er in het studietoeraanbod **eventueel nieuwe, maar in elk geval minder en inhoudelijk geactualiseerde studierichtingen**.*

*Voor elke studierichting wordt een **goede aansluiting met het hoger onderwijs en/of de arbeidsmarkt** verzekerd. Daartoe wordt met de arbeidsmarkt structureel overleg gepleegd, zowel op Vlaams als op regionaal niveau. Met het hoger onderwijs wordt overleg gepleegd om de eindtermen S.O. beter af te stemmen op de startcompetenties voor het H.O.*

*Er wordt overgegaan tot een nieuwe ordening van de studierichtingen op basis van een matrix waarbij de verticale as de **finaliteit** van abstract naar praktisch weergeeft en de horizontale as het begrip studiedomein hanteert.*

Conclusies

Drie opvallende conclusies

1. Studierichtingen hebben bijna altijd een eenduidige finaliteit
2. Rationaliseren in het studieaanbod is mogelijk
3. Structurele en inhoudelijke verbeteringen zijn nodig

Finaliteit

Doel huidige studierichtingen

Onderwijsvorm	Doel van de studierichtingen	3 ^{de} graad	Specialisatiejaar + Se-n-Se
aso	hoger onderwijs	20	
bso	arbeidsmarkt	47	72
kso	hoger onderwijs en arbeidsmarkt	12	3
tso	hoger onderwijs en arbeidsmarkt	51	51

Finaliteit

Bepaling van de finaliteit

Doorstroom naar hoger onderwijs:

- Stap 1: % deelname hoger onderwijs (participatiegraad)
- Stap 2: % behaalde studiepunten (studierendement)

Doorstroom naar arbeidsmarkt:

- Stap 1: % doorstroom naar arbeidsmarkt
- Stap 2: % werkzoekend 1 jaar na afstuderen

Finaliteit aso

Twee finaliteiten binnen doorstroom

Hoger onderwijs PBA	Hoger onderwijs PBA+ABA	Hoger onderwijs ABA
Economie-moderne talen Economie-wetenschappen Humane wetenschappen Moderne talen-topsport Rudolf Steinerpedagogie Sportwetenschappen Wetenschappen-topsport	Moderne talen- wetenschappen	Economie-wiskunde Grieks-Latijn Grieks-moderne talen Grieks-wetenschappen Grieks-wiskunde Latijn-moderne talen Latijn-wetenschappen Latijn-wiskunde Moderne talen-wiskunde Wetenschappen-wiskunde Wiskunde-topsport

Finaliteit bso

22 van de 72 specialisatiejaren behalen arbeidsmarktfinaliteit niet

Arbeidsmarkt

Bouw historische muziekinstrumenten
Composietverwerking
Decor- en standenbouw
Geautomatiseerde diamantbewerking
en kwaliteitsanalyse
Grafische opmaaksystemen
Juwelencreatie
Land- en tuinbouwmechanisatie
Logistiek
Manegehouder - rijmeester
Mecanici onderhoud & herstel
motorfietsen

Meubelgarneren
Mode – verkoop
Organisatie-assistentie
Publiciteit en illustratie
Restauratie bouw
Restauratie van meubelen
Schipper- motorist
Stijl- en designmeubelen
Uurwerkherstelling
Verkoop en vertegenwoordiging
Winkelbeheer en etalage
Zeefdruk

Finaliteit bso

5 specialisatiejaren maken vastgestelde dubbele finaliteit niet waar

Dubbele finaliteit

Bedrijfsgrafiek

Grafische opmaaksystemen

Hotelonthaal

Kantooradministratie en gegevensbeheer

Kinderzorg

Finaliteit kso

Sterke verschillen in finaliteit

Arbeidsmarkt	Dubbele finaliteit	Hoger onderwijs PBA + ABA	Hoger onderwijs ABA
Industriële kunst	Ballet Artistieke opleiding Dans Woordkunst-drama	Architecturale en binnenhuiskunst* Audiovisuele vorming Beeldende vorming* Toegepaste beeldende kunst* Vrije beeldende kunst* Muziek*	Architecturale vorming

*30% tot 50% heeft geen professionele bachelor behaald na 5 jaar

Finaliteit tso

Vele studierichtingen hebben slechts één finaliteit

Arbeidsmarkt	Hoger onderwijs PBA	Hoger onderwijs PBA+ABA
Brood en banket Maritieme technieken dek Maritieme technieken motoren Optiektchnieken Slagerij en vleeswaren Tandtechnieken Vliegtuigtechnieken	Boekhouden-informatica Bouw- en houtkunde Elektriciteit-elektronica Elektromechanica Grafische communicatie Industriële ICT Informaticabeheer Handel Printmedia Sociale en technische wetenschappen Secretariaat-talen Voedingstechnieken	Biotechnische wetenschappen Gezondheids- en welzijnswetenschappen Industriële wetenschappen Techniek-wetenschappen

Finaliteit tso

Studierichtingen maken dubbele finaliteit meestal niet waar

Dubbele finaliteit

Autotechnieken	Jeugd- en gehandicaptenzorg
Bouwtechnieken	Koel- en warmtechnieken
Chemie	Multimedia
Creatie en mode	Mechanische
Elektrische installatietechnieken	vormgevingstechnieken
Elektronische	Onthaal en public relations
installatietechnieken	Orthopedietechnieken
Farmaceutisch-technisch	Podiumtechnieken
assistent	Schoonheidsverzorging
Fotografie	Textiel-en designtechnieken
Hospitality	Textiel-productietechnieken
Hotel	Toerisme
Houttechnieken	

Rationaliseren

- in aso-studierichtingen en doorstroomgerichte tso- en kso-studierichtingen met een gelijke doorstroom hoger onderwijs
bv. Humane wetenschappen en Sociale en technische wetenschappen
- in studierichtingen die niet langer relevant zijn op de arbeidsmarkt
bv. in studiegebieden Decoratieve technieken, Grafische communicatie en media, Handel en Toerisme

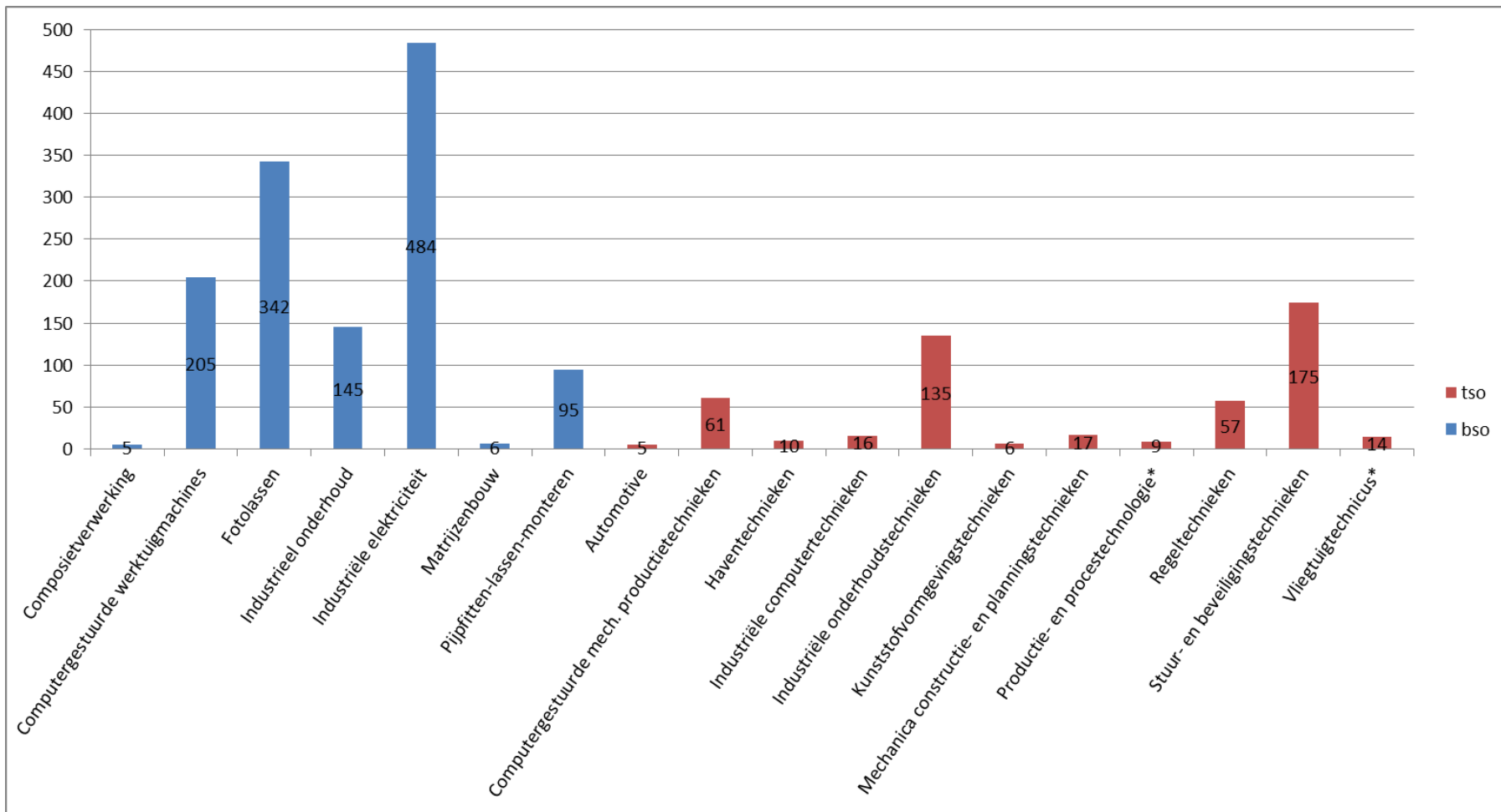
Rationaliseren

- in studierichtingen die arbeidsmarktfinaliteit niet behalen

Onderwijsvorm	Studierichtingen (N)	Finaliteit niet bereikt (>15%)
6 bso	47	26
Specialisatiejaar	72	22
6 tso	51	12
Se-n-Se	51	15

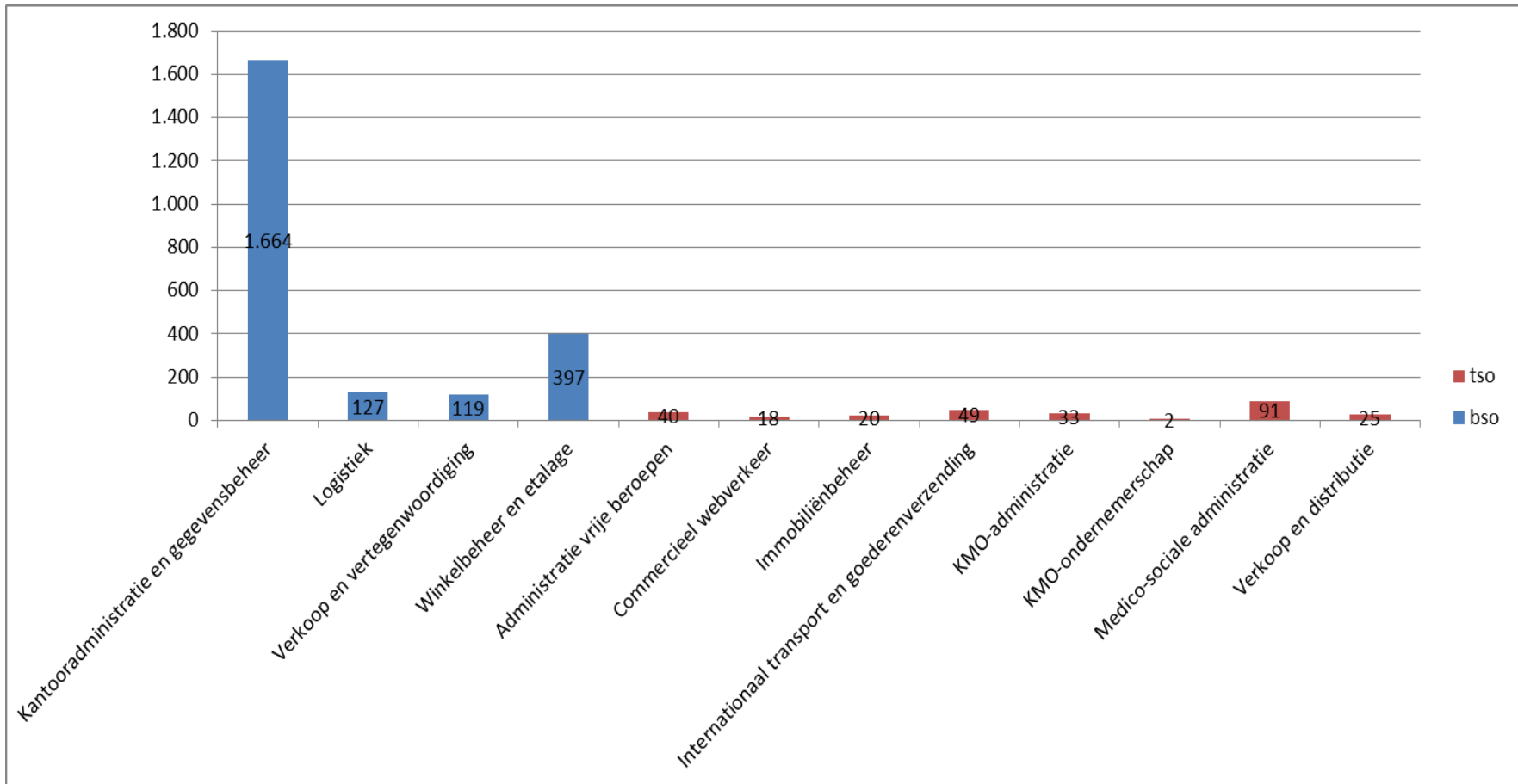
Rationaliseren

- in specialisatiejaren en Se-n-Se
bv. studiegebied Mechanica-elektriciteit

Rationaliseren

- in specialisatiejaren en Se-n-Se
bv. studiegebied Handel

Verrassende vaststellingen

- Duidelijke tweedeling in doorstroom vanuit aso : ABA en PBA
- In aso vergelijkbaar studierendement voor PBA maar niet voor ABA
- In aso stroomt 8% niet onmiddellijk door naar hoger onderwijs
- Finaliteiten in aso-tso liggen dichterbij elkaar dan in tso-bso
- 60% van de studenten in PBA komt uit tso
- Gerichted studiekeuze vanuit tso is belangrijk voor studiesucces in hoger onderwijs
- In kso is studierendement in eerste jaar voldoende maar bachelordiploma behalen lukt vaak niet binnen 5 jaar
- Dubbele finaliteit in tso en kso bestaat nauwelijks
- In bso blijft deelname aan hoger onderwijs laag, wie het wel probeert slaagt meestal niet

Slotconclusie: nood aan structurele en inhoudelijke verbeteringen

- Vastgestelde finaliteit komt vaak niet overeen met doel van de studierichting
- Vastgestelde finaliteit worden vaak niet waargemaakt
- Beperkt succes in het hoger onderwijs van tso-studierichtingen met vastgestelde dubbele finaliteit
- Beperkt succes op de arbeidsmarkt van 1/3 studierichtingen uit tso en bso
- Overaanbod aan specialisatiejaren en Se-n-Se in verschillende studiegebieden

Aanbevelingen

Gebaseerd op:

- Resultaten screening
- Opdrachten Curriculumteam en VKS-team

Structurele aanpassingen

- Duidelijke finaliteit geven aan studierichtingen: ABA, PBA of arbeidsmarkt.
- Herpositioneren van studierichtingen naar finaliteit.
- Inzetten op studiekeuzebegeleiding

Rationaliseren

- Verwante studierichtingen combineren
- Aantal studierichtingen systematisch afstemmen op noden op de arbeidsmarkt of hoger onderwijs
- Breed programmeerbare studierichtingen en niche-studierichtingen onderscheiden
- Studiegebieden clusteren tot grotere gehelen

Inhoudelijke aanpassingen

- Eindtermen ambitieuzer formuleren voor elke finaliteit
- Arbeidsmarktgerichte studierichtingen actualiseren op basis van uitrol Vlaamse kwalificatiestructuur

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AKOV

AGENTSCHAP VOOR
KWALITEITSZORG IN
ONDERWIJS & VORMING

Aanpak

Samenstelling team

- 2 fases:
 1. expert screent studiegebied
 - kwalitatieve expertise nodig om kwantitatieve gegevens juist te interpreteren
 2. kernteam van screeners
 - horizontale analyse
 - zelfde normen voor alle studiegebieden en studierichtingen
- AKOV-team:
 - mix van ambtenaren en gedetacheerde leerkrachten
 - expertise uit verschillende vakken en studiegebieden én uit verschillende onderwijsnetten

Bronnen

Secundaire analyse van beschikbare data via:

- datawarehouse beleidsdomein onderwijs en vorming
- Onderwijskiezer
- VDAB-schoolverlatersstudie

Inhoud screening per studiegebied

1. Beeld van het studiegebied
2. Leerlingenaantal, evolutie en spreiding
3. Herkomst van de inschrijvingen per studierichting
4. Attestering
5. Aansluiting met het hoger onderwijs
6. Aansluiting met de arbeidsmarkt
7. Finaliteit
8. Samenvatting screening
9. Aanbevelingen
10. Bijlage: Methodologie

Gedetailleerde screeningsrapporten op www.ond.vlaanderen.be/curriculum

Vragen?